

Сакно Ольга Петрівна, к.т.н., доцент, sakno-olga@ukr.net
Козлов Олександр Олександрович, магістр,
Ільченко Артем Володимирович, студент, tema1411@yahoo.com
Савенко Денис Вікторович, студент, xdenua@gmail.com
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Розвиток промисловості в країнах ЄС тісно пов'язане зі збільшенням транспортних переміщень, як в межах одного підприємства, так і межах держави, або між державами.

Однак економічна ситуація в світі не дозволяє інтенсивно розвивати автотранспортну промисловість в повному обсязі. Так, число зареєстрованих нових автомобілів в 27 країнах Європейського союзу (без урахування Мальти, дані по якій відсутні) скоротилося в квітні 2017 року на 6,6% в порівнянні з тим же місяцем 2016 року, говориться в повідомленні Європейської асоціації виробників автомобілів (АСЕА) [1].

Продажі FCA Group на європейському ринку знизилися на 0,8%, Ford скоротив реалізацію на 11,4%, Opel – на 13,4%. BMW знизила продажі на 6%, Daimler – на 2,7%.

Однак, обсяги реєстрацій автомобілів виробництва Toyota в Європі выросли в квітні на 5,3%, Kia – на 8%, Suzuki – на 12,8%. Разом з тим продажі Nissan впали на 13,2%, Hyundai – на 10,3%, Mazda – на 6,7% [1].

Україна – транзитна держава, через яку проходить безліч вантажопотоків імпорт-експорт. Тому використовуючи високий промисловий рівень розвитку країн ЄС, Україна з кожним роком збільшує потребу в автотранспортних засобах (АТЗ) з високою інтенсивністю їх експлуатації, а значить, підвищує вимоги до їх надійності. Особливо це актуально для автопоїздів з тягачами. В Україні їх використовують для перевезення різних вантажів.

На даний час автомобільна транспортна система України налічує більше 9,2 млн. транспортних засобів [2], у тому числі:

- 6,9 млн. легкових автомобілів;
- $\approx$ 250 тис. автобусів;
- $\approx$ 1,3 млн. вантажних автомобілів;
- понад 840 тис. од. мототранспорту.

У цілому, на ринку комерційних перевезень в цей час здійснюють підприємницьку діяльність майже 56,2 тис. перевізників, які в своїй діяльності використовують більш 154 тис. транспортних засобів.

На сьогодні в Україні нараховується близько 240 підприємств, які виконують міжнародні перевезення пасажирів. Маршрутна мережа єднає Україну з 23 іноземними країнами та становить понад 400 регулярних автобусних маршрутів. На обслуговуванні цих маршрутів задіяно понад 1,5 тисячі автобусів [2].

Надійність функціонування автотранспортного підприємства (АТП) визначається надійністю роботи автопоїзда. Підтримка високого рівня надійності АТЗ, зниження витрат на їх технічне обслуговування (ТО) і ремонт (Р) повинні забезпечуватися ефективним функціонуванням системи організації ТО і Р [3]. Удосконалення організаційних форм і систем управління ТО і Р АТЗ на основі сучасних інформаційних технологій і моделювання дозволяє скоротити витрати на їх ТО і Р і тим самим знизити собівартість транспортних послуг [4].

Аналіз експлуатації автопоїздів з тягачами марок DAF і Volvo ТОВ «Зенал» (м. Одеса) [5] показав, що вони добре себе зарекомендували під час перевезення вантажів на будь-якій відстані і при будь-якій якості доріг, що особливо важливо для України. На думку ТОВ «Зенал» основна причина відмови основних елементів – природний знос, проте їх ресурс можна збільшити завдяки високому рівню ТО, сучасної діагностики і ремонту.

Таким чином, основними завданнями при розробці раціональних режимів ТО і Р АТЗ є:

- а) виявлення найбільш «слабких» механізмів, агрегатів АТЗ;
- б) вивчення закономірностей і причин зміни технічного стану з'єднань, агрегатів і матеріалів АТЗ;
- в) обґрунтування методів визначення режимів ТО і Р, встановлення допустимих з економічних, технічних, технологічних ознаках значень параметрів технічного стану вузлів, механізмів і агрегатів; визначення з достатнім ступенем вірогідності періодичності та переліків операцій ТО і Р на базі сучасної діагностики.

Література

1. Матеріалу сайту <https://delo.ua/business/v-evrope-prodazhi-avtomobilej-vyrosli-do-rekordnogo-urovnja-327139/>
2. Матеріалу сайту <https://mtu.gov.ua/content/statistichni-dani-po-galuzi-avtomobilnogo-transportu.html>
3. Говорущенко Н.Я. Обеспечение безопасности движения на автомобильном транспорте / Говорущенко Н.Я., Волков В.П., Шаша И.К. – Харьков: Изд-во ХНАДУ, 2007. – 361 с.
4. Сахно В.П. Аналіз умов забезпечення працездатності автотранспортних засобів на основі удосконалення системи технічного обслуговування / Сахно В.П., Сакно О.П., Лисий О.В. // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені П. Василенка [«Ресурсозберігаючі технології, матеріали та обладнання у ремонтному виробництві»]. – Харків : ХНТУСГ, 2015. – Вип. 158. – С. 144-149.
5. Сакно О.П. Моделювання управління технічним станом автопоїздів для автопідприємства на основі кваліметричної моделі / Сакно О.П., Лисий О.В., Косарев В.М. // Академічний огляд. – Дніпро : Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2016. – Вип. № 1 (45). – С. 86-93. – режим доступу: <http://acadrev.duan.edu.ua/images/stories/files/2016-2/abstragts-2016-2/p13.pdf>